

Na temelju članka 19. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine", broj 71/14, 118/14 i 154/14), članka 114., stavka 3., točke 3. Statuta Međimurskog veleučilišta u Čakovcu te izrađene procjene rizika, dekanica Međimurskog veleučilišta u Čakovcu 7. travnja 2016. donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Na Međimurskom veleučilištu u Čakovcu (u dalnjem tekstu: Veleučilište) sa ciljem zaštite života i zdravlja radnika od ozljeda na radu, kao i od profesionalnih i ostalih oboljenja, otklanjanja uzroka ozljeda i zdravstvenih oštećenja na radu i stvaranju što povoljnijih uvjeta rada, provodi se zaštita utemeljena na Zakonu o zaštiti na radu (u dalnjem tekstu: Zakon), Pravilniku o zaštiti na radu (u dalnjem tekstu: Pravilnik) i drugim općim aktima Veleučilišta.

Članak 2.

Ovaj Pravilnik utvrđuje subjekte, njihova prava, obveze i odgovornosti glede provedbe zaštite na radu kao i sustav pravila čijom se primjenom postiže sprječavanje ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, drugih bolesti u svezi s radom te zaštita radnog okoliša.

Članak 3.

U smislu ovoga Pravilnika radnici su:

- fizičke osobe koje u radnom odnosu obavljaju poslove za poslodavca.

U smislu ovoga Pravilnika osoba na radu je:

- fizička osoba koja nije u radnom odnosu kod tog poslodavca, ali za njega obavlja određene aktivnosti odnosno poslove (osoba na stručnom osposobljavanju za rad, osoba na sezonskom radu za obavljanje privremenih odnosno povremenih sezonskih poslova, osoba koja radi na određenim poslovima u skladu s posebnim propisom, redoviti student na radu u skladu s posebnim propisom i slično).

Članak 4.

U smislu ovoga Pravilnika mjesto rada je svako mjesto na kojemu radnici i osobe na radu moraju biti ili na koje moraju ići ili kojemu imaju pristup tijekom rada zbog poslova koje obavljaju za poslodavca, kao i svaki prostor odnosno prostorija koju poslodavac koristi za obavljanje poslova i koja je pod njegovim izravnim ili neizravnim nadzorom.

Članak 5.

Zaštita na radu obuhvaća sustav pravila koja se primjenjuju sukladno Zakonu i drugim propisima, a to su:

- pravila pri projektiranju i izradi sredstava rada
- pravila pri uporabi, održavanju, pregledu i ispitivanju sredstava rada
- pravila koja se odnose na radnike te prilagodbu procesa rada njihovom spolu, dobi, fizičkim, tjelesnim i psihičkim sposobnostima
- načine i postupke osposobljavanja i obavješćivanja radnika i poslodavaca sa svrhom postizanja odgovarajuće razine zaštite na radu
- načine i postupke suradnje poslodavca, radnika i njihovih predstavnika i udruga te državnih ustanova i tijela nadležnih za zaštitu na radu
- zabranu stavljanja radnika u nepovoljniji položaj zbog aktivnosti poduzetih radi zaštite na radu

- ostale mjere za sprječavanje rizika na radu, sa svrhom uklanjanja čimbenika rizika i njihovih štetnih posljedica.

Članak 6.

Zaštita na radu sastavni je dio organizacije rada i izvođenja radnog procesa, a ostvaruje se obavljanjem poslova zaštite na radu i primjenom propisanih, ugovorenih, kao i priznatih pravila zaštite na radu te nadređenih mjera i uputa poslodavca.

Poslodavac je obvezan provoditi zaštitu na radu na temelju sljedećih općih načela prevencije:

- izbjegavanja rizika
- procjenjivanja rizika
- sprječavanja rizika na njihovom izvoru
- prilagođavanja rada radnicima u vezi s oblikovanjem mjesta rada, izborom radne opreme i načinom rada i radnim postupcima radi ublažavanja jednoličnog rada, rada s nametnutim ritmom, rada po učinku u određenom vremenu (normirani rad) te ostalih napora s ciljem smanjenja njihovog štetnog učinka na zdravlje
- prilagođavanja tehničkom napretku
- zamjene opasnog neopasnim ili manje opasnim
- razvoja dosljedne sveobuhvatne politike prevencije povezivanjem tehnologije, organizacije rada, uvjeta rada, ljudskih odnosa i utjecaja radnog okoliša
- davanja prednosti skupnim mjerama zaštite pred pojedinačnim
- odgovarajuće osposobljavanje i obavješćivanje radnika
- besplatnosti prevencije odnosno mjera zaštite na radu za radnike.

Članak 7.

Prvenstvo primjene imaju osnovna pravila zaštite na radu kojima se opasnosti na sredstvima rada uklanjuju ili u najvećoj mjeri umanjuju.

Osnovna pravila zaštite na radu podrazumijevaju:

- zaštitu od mehaničkih opasnosti
- zaštitu od udara električne struje
- sprječavanje nastanka požara i eksplozije
- osiguranje mehaničke otpornosti i stabilnosti građevine
- osiguranje potrebne radne površine i radnog prostora
- osiguranje potrebnih putova za prolaz, prijevoz i evakuaciju radnika i drugih osoba
- osiguranje čistoće
- osiguranje propisane temperature i vlažnosti zraka i ograničenja brzine strujanja zraka
- osiguranje propisane rasvjete
- zaštitu od buke i vibracija
- zaštitu od štetnih atmosferskih i klimatskih utjecaja
- zaštitu od fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnih djelovanja
- zaštitu od prekomjernih napora
- zaštitu od elektromagnetskog i ostalog zračenja
- osiguranje prostorija i uređaja za osobnu higijenu.

Članak 8.

Posebna pravila zaštite na radu odnose se na radnike i na način obavljanja radnog postupka, a primjenjuju se kada se osnovnom pravilima ne može u potpunosti ili najvećoj mjeri ukloniti opasnosti.

Posebna pravila zaštite na radu sadrže:

- uvjete glede dobi života, spola, stručne spreme i osposobljenosti, zdravstvenog stanja, duševnih i tjelesnih sposobnosti, koje moraju ispunjavati radnici pri obavljanju poslova s posebnim uvjetima rada
- obvezu i način korištenja odgovarajućih osobnih zaštitnih sredstava
- posebne postupke pri uporabi opasnih radnih tvari

- obvezu postavljanja znakova upozorenja od određenih opasnosti i štetnosti
- obvezu osiguranja napitaka pri obavljanju određenih poslova
- način na koji se moraju izvoditi određeni poslovi ili radni postupci, a posebno glede trajanja posla, jednoličnog rada i rada po učinku
- postupak s unesrećenim ili oboljelim radnikom do upućivanja na liječenje nadležnoj zdravstvenoj ustanovi.

Članak 9.

Priznata pravila zaštite na radu su pravila iz stranih propisa ili u praksi provjereni načini pomoći kojih se otklanjaju ili u najvećoj mjeri smanjuju opasnosti od nastanka ozljeda na radu, profesionalnih ili drugih bolesti te ostalih štetnih posljedica za radnike, a primjenjuju se ukoliko ne postoje propisana pravila zaštite na radu.

Članak 10.

Primjena pravila zaštite na radu i s njima povezanih mjera zdravstvene zaštite ne može povlačiti nikakve troškove za radnike.

Troškove provođenja zaštite na radu snosi poslodavac, odnosno njezino provođenje ne smije teretiti radnika.

II. ORGANIZACIJA UREĐIVANJA I PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU

II.1. PROCJENA RIZIKA

Članak 11.

Poslodavac je obvezan imati procjenu rizika izrađenu u pisanom ili elektroničkom obliku koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom u prostoru u kojem djelatnici obavljaju rad, a ovlaštenik poslodavca za zaštitu na radu dužan je osigurati da je ista dostupna svim radnicima.

Poslodavac i njegov ovlaštenik za zaštitu na radu su obvezni na temelju procjene rizika primjenjivati pravila zaštite na radu, preventivne mjere, organizirati i provoditi radne i proizvodne postupke, odnosno metode te poduzimati druge aktivnosti za sprječavanje i smanjenje izloženosti radnika utvrđenim rizicima, kako bi otklonio ili sveo na najmanju moguću mjeru vjerojatnost nastanka ozljede na radu, oboljenja od profesionalne bolesti ili bolesti u vezi s radom te kako bi na svim stupnjevima organizacije rada i upravljanja osigurao bolju razinu zaštite na radu.

Poslodavac je obvezan radnike i njihove predstavnike uključiti u postupak procjene rizika na način propisan Zakonom.

II.2. OVLAŠTENIK POSLODAVCA ZA ZAŠТИTU NA RADU

Članak 12.

Za organiziranje i provedbu zaštite na radu odgovoran je poslodavac.

Na temelju članka 23. Zakona poslodavac može prenijeti obavljanje poslova zaštite na radu na ovlaštenika za zaštitu na radu. Poslodavac je dužan provesti osposobljavanje ovlaštenika za obavljanje poslova zaštite na radu.

Ovlaštenje iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se u pisanom obliku odlukom poslodavca.

Obveze ovlaštenika poslodavca za zaštitu na radu su:

- radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora osposobljenog radnika
- radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne dopusti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada
- posebno osjetljivim skupinama radnika ne dozvoli da obavljaju poslove koji bi mogli na njih štetno utjecati

- isključi iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna, kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika
- u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu osigura evidentiranje svake nezgode i ozljede na radu te svakog slučaja postupanja radnika sukladno članku 69. stavcima 3. i 4. Zakona
- nadzire da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu, uputama poslodavca, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme, opasnih kemikalija i bioloških štetnosti te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu
- radniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno podstavku 6. ovoga stavka
- osigura potreban broj radnika sposobljenih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu
- osigura da se u vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mjesta rada.

II.3. STRUČNJACI ZA ZAŠTITU NA RADU

Članak 13.

Sukladno članku 20. Zakona kod poslodavca će poslove zaštite na radu ugovorno obavljati stručnjak za zaštitu na radu vanjske, ovlaštene tvrtke za zaštitu na radu.

Obvezu stručnjaka za zaštitu na radu su:

- stručna pomoć poslodavcu i njegovom ovlašteniku, radnicima te povjereniku radnika za zaštitu na radu u provedbi i unapređivanju zaštite na radu
- sudjelovanje u izradi poslovne strategije te operativnih planova i programa poslovanja poslodavca, u dijelu u kojem se moraju odnositi na zaštitu na radu, te sudjelovanje u primjeni upravljačkih metoda ili tehnika za provođenje strategije
- sudjelovanje u postupku izrade procjene rizika
- unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu te poticanje i savjetovanje poslodavca i njegovog ovlaštenika da otklanjaju nedostatke u zaštiti na radu utvrđene unutarnjim nadzorom
- prikupljanje i analiziranje podataka u vezi s nezgodama, ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i bolestima u vezi s radom te priprema propisanih prijava ozljeda na radu i profesionalnih bolesti i izrada izvješća za potrebe poslodavca
- suradnja s tijelima nadležnim za poslove inspekcije rada, sa zavodom nadležnim za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, Zavodom za unapređivanje zaštite na radu, ovlaštenima osobama te sa specijalistom medicine rada
- ospozobljavanje radnika, poslodavca i ovlaštenika za rad na siguran način
- ospozobljavanje povjerenika radnika za zaštitu na radu i pomaganje u djelovanju
- djelovanje u odboru za zaštitu na radu kod poslodavca
- suradnja s poslodavcem prilikom projektiranja, građenja i rekonstrukcije građevina namijenjenih za rad, nabave radne opreme i ostalih sredstava rada, osobne zaštitne opreme i opasnih kemikalija
- sudjelovanje u primjeni međunarodnih certifikacijskih normi za upravljanje zaštitom na radu, kvalitetom, rizicima, društvenom odgovornošću u poslovanju i sl. kod poslodavca
- ostali poslovi zaštite na radu u skladu s potrebama poslodavca.

O obavljenom unutarnjem nadzoru sastavljaju se i čuvaju dokumenti, koji mogu biti u pisanim ili elektroničkom obliku.

II.4. POVJERENIK RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU

Članak 14.

Izbor povjerenika obavlja se sukladno s odredbama Zakona o radu kojima su uređena pitanja radničkih vijeća i članka 70. Zakona.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu ima sljedeća prava i dužnosti:

- podnosići poslodavcu prijedloge vezane uz donošenje odluka iz zaštite na radu zahtijevati od poslodavca da poduzme odgovarajuće mјere u svrhu smanjenja i otklanjanja rizika
- podnosići pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu ako za to ima potrebe
- sudjelovati s poslodavcem u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih kemikalija i bioloških štetnosti u radni i proizvodni proces te poticati poslodavca i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu
- biti obaviješten o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na zaštitu na radu
- izvršiti uvid i koristiti dokumentaciju poslodavca iz zaštite na radu
- primati primjedbe radnika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih prenosići poslodavcu ili njegovom ovlašteniku
- izvijestiti nadležnog inspektora i specijalistu medicine rada o svojim zapažanjima, odnosno zapažanjima radnika
- prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor
- pozvati nadležnog inspektora, kada ocijeni da su ugroženi sigurnost i zdravlje radnika, a poslodavac propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu
- sposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika radnika za zaštitu na radu
- stalno proširivati i unapređivati znanje te pratiti i prikupljati obavijesti od važnosti za svoj rad
- staviti prigovor na inspekcijski nalaz
- svojim djelovanjem poticati radnike na provedbu zaštite na radu
- obavješćivati radnike o provedbi zaštite na radu.

Poslodavac je obvezan osigurati povjereniku radnika za zaštitu na radu potrebno vrijeme i uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti, davati mu sve potrebne obavijesti i omogućiti mu uvid u sve propise i isprave iz zaštite na radu te mu ne smije, tijekom obnašanja dužnosti, otkazati ugovor o radu, niti ga na drugi način staviti u nepovoljniji položaj u odnosu na njegove dotadašnje uvjete rada i u odnosu na ostale radnike. Za obnašanje dužnosti povjerenika radnika za zaštitu na radu povjerenik ima pravo na naknadu plaće za najmanje tri sata tjedno.

II.5. ODBOR ZA ZAŠTITU NA RADU

Članak 15.

Poslodavac koji zapošljava 50 ili više radnika obvezan je osnovati odbor zaštite na radu (u dalnjem tekstu: odbor) kao svoje savjetodavno tijelo za unapređivanje zaštite na radu.

Dužnost je članova odbora planirati i provoditi nadzor primjene utvrđenih pravila zaštite na radu sa svrhom sprječavanja ozljeda na radu i profesionalnih bolesti.

Članak 16.

Odbor čine ovlaštenik poslodavca, povjerenik radnika za zaštitu na radu, stručnjak za zaštitu na radu te specijalist medicine rada.

Predsjednik odbora je ovlaštenik poslodavca.

Članak 17.

Odbor se sastaje najmanje jedanput u tri mjeseca.

Predsjednik odbora dužan je o sjednicama obavijestiti nadležnu inspekciju.

Dužnost je predsjednika odbora obavještavati Poslodavca o zaključcima i radu odbora.

Dužnost je povjerenika obavještavati radnike o zaključcima i radu odbora te o primjeni mjera zaštite na radu.

Sa svrhom stalnog unapređivanja zaštite na radu, odbor planira i nadzire:

- primjenu pravila zaštite na radu kod poslodavca
- organizaciju obavljanja poslova zaštite na radu

- obavljanje i osposobljavanje u vezi sa zaštitom na radu
- prevenciju rizika na radu i u vezi s radom te njezine učinke na zdravlje i sigurnost radnika.

II.6. OBVEZE I PRAVA RADNIKA

Članak 18.

Radnik je obvezan i odgovoran obavljati poslove dužnom pažnjom te pri tome voditi računa o svojoj sigurnosti i zaštiti zdravlja, kao i sigurnosti i zaštiti zdravlja ostalih radnika, koje mogu ugroziti njegovi postupci ili propusti na radu.

Smatra se da radnik radi dužnom pažnjom kada poslove obavlja u skladu sa znanjima i vještinama koje je stekao tijekom osposobljavanja za rad na siguran način te kada radi po uputama poslodavca, odnosno njegovog ovlaštenika, tako da:

- prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijesti poslodavca ili njegovog ovlaštenika
- pravilno koristi sredstva rada
- pravilno koristi propisanu osobnu zaštitnu opremu, koju je nakon korištenja obvezan vratiti na za to određeno mjesto
- pravilno koristi i samovoljno ne isključuje, ne vrši preinake i ne uklanja zaštite na sredstvima rada
- posao obavlja u skladu s pravilima zaštite na radu, pravilima struke te pisanim uputama poslodavca
- prije odlaska s mjesta rada ostavi sredstva rada koja je koristio u takvom stanju da ne ugrožavaju ostale radnike ili sredstva rada
- surađuje s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu.

Članak 19.

Radnik je obvezan surađivati s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, povjerenikom radnika za zaštitu na radu i specijalistom medicine rada u rješavanju svih pitanja zaštite na radu.

Radnik nije obvezan snositi troškove vezano s primjenom pravila zaštite na radu i zdravstvenih mjeru.

Radnik mora odmah izvijestiti poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu ili povjerenika za zaštitu na radu o svakoj činjenici za koju smatra da predstavlja neposredni rizik za sigurnost i zdravlje, kao i o svakom drugom nedostatku u sustavu zaštite na radu.

Radnik ima pravo odbiti raditi i napustiti mjesto rada ako mu izravno prijeti rizik za život i zdravlje, sve dok poslodavac ne poduzme korektivne mjere te zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice.

Poslodavac ne smije zahtijevati od radnika da ostane na mjestu rada dok na tom mjestu postoji izravan i ozbiljan rizik za život i zdravlje radnika.

O postupku iz stavka 4. ovoga članka radnik mora obavijestiti poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu.

U slučaju iz stavka 4. ovoga članka poslodavac, njegov ovlaštenik, odnosno radnik ili povjerenik radnika za zaštitu na radu obvezni su bez odgađanja izvijestiti nadležnog inspektora koji je obvezan u roku od 48 sati utvrditi činjenično stanje i osnovanost navoda radnika.

Za vrijeme dok ne radi zbog izbjegavanja izloženosti izravnom i ozbiljnog riziku za život i zdravlje, radnik ima pravo na plaću i druga prava iz radnog odnosa u skladu s općim propisom o radu.

II.7. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Članak 20.

Poslodavac je obvezan, na temelju procjene rizika, osposobiti radnika za rad na siguran način:

- prije početka rada
- kod promjena u radnom postupku
- kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene
- kod uvođenja nove tehnologije
- kod upućivanja radnika na novi posao, odnosno na novo mjesto rada
- kod utvrđenog oštećenja zdravlja uzrokovanog opasnostima, štetnostima ili naporima na radu.

Poslodavac će osposobljavanje iz stavka 1. ovoga članka provesti na način da radnika obavijesti o svim činjenicama i okolnostima koje utječu ili bi mogле utjecati na sigurnost i zdravlje radnika (o organizaciji rada, rizicima i načinu izvođenja radnih postupaka i sl.), da radniku objasni i da radnika osposobi za praktičnu primjenu mjera zaštite na radu koje je dužan primjenjivati tijekom rada u skladu s procjenom rizika kojima je izložen na radu i u vezi s radom.

O sposobljavanje za siguran rad poslodavac je obvezan provesti u slučaju promjene, odnosno pojave novih rizika, neovisno o tome je li s tim u vezi već izmijenio ili dopunio procjenu rizika.

Poslodavac je obvezan osposobljavanje radnika provoditi tijekom radnog vremena o svom trošku.

O sposobljavanje radnika provodi se provjerom teoretskog i praktičnog znanja, na temelju općeg i posebnog programa osposobljavanja sa svrhom usvajanja znanja, stjecanja vještina i navika sigurnog načina rada.

Program osposobljavanja temelji se na opasnostima, štetnostima i naporima kojima su radnici izloženi tijekom redovitog obavljanja radnih zadataka, a koji su utvrđeni procjenom opasnosti odnosno analizom radnih mesta i postupaka.

Provjeru teorijskog znanja provodi ovlaštena tvrtka putem testova i u suradnji s ovlaštenikom poslodavca.

Provjeru praktične osposobljenosti radnika provodi neposredni rukovoditelj na mjestu rada uz obvezu izrade zapisnika koji potpisuju radnik, ovlaštenik poslodavca i stručnjak zaštite na radu.

Ovlaštenik poslodavca dužan je voditi propisanu evidenciju o osposobljavanju radnika.

Poslodavac može utvrditi obvezu povremene provjere znanja iz zaštite na radu za radnike koji su raspoređeni na poslove na kojima učestalo dolazi do ozljeda na radu.

Radnicima dok još nisu osposobljeni za rad na siguran način poslodavac mora osigurati rad pod nadzorom osposobljenih radnika ali ne duže od 60 dana.

II.8. OBAVJEŠĆIVANJE I SAVJETOVANJE

Članak 21.

Poslodavac je obvezan obavijestiti radnike, povjerenika radnika za zaštitu na radu, stručnjaka zaštite na radu, ovlaštenu osobu i druge osobe o svim rizicima i promjenama koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika, a osobito o:

- rizicima vezanim za mjesto rada i narav ili vrstu poslova, o mogućem oštećenju zdravlja te o zaštitnim i preventivnim mjerama i aktivnostima u svakom radnom postupku
- mjerama pružanja prve pomoći, zaštite od požara, zaštite i spašavanja radnika te o radnicima koji ih provode.

Poslodavac je obvezan pisanim uputama osigurati provedbu radnog postupka sukladno pravilima zaštite na radu.

Poslodavac je obvezan istaknuti na mjestima rada pisane upute o radnom okolišu, sredstvima rada, opasnostima na radu i drugim rizicima na radu i u vezi s radom sukladno s procjenom rizika.

Poslodavac je obvezan stručnjaku zaštite na radu, ovlašteniku i povjereniku radnika za zaštitu na radu učiniti dostupnom odgovarajuću dokumentaciju, a osobito:

- procjenu rizika i popis mjer koje se provode u svrhu uklanjanja ili smanjenja procijenjenih rizika
- evidencije i isprave, koje je obvezan voditi i čuvati sukladno članku 61. stavku 1. Zakona
- upravne mjere koje je naredio nadležni inspektor.

U slučaju svake smrtne ili teške ozljede na radu, poslodavac je obvezan pozvati na očevid na mjestima rada povjerenika radnika za zaštitu na radu.

Poslodavac je obvezan pravodobno dati radniku upute o postupanju u slučaju nastanka neposrednog rizika za život i zdravlje, kojemu je, ili bi mogao biti izložen, kao i o mogućim mjerama koje je u tom slučaju potrebno poduzeti radi sprječavanja ili smanjivanja rizika.

Poslodavac je obvezan, unaprijed i pravodobno, savjetovati se s povjerenikom radnika o svim pitanima iz područja zaštite na radu.

NADZORNI UREĐAJI KAO SREDSTVA ZAŠTITE NA RADU

Članak 22.

Poslodavac smije koristiti nadzorne uređaje kao sredstvo zaštite na radu pod uvjetima propisanima Zakonom.

Dopušteno je korištenje nadzornih uređaja radi kontrole ulazaka i izlazaka iz radnih prostorija i prostora te radi smanjenja izloženosti radnika riziku od razbojstva, provala, nasilja, krađa i sličnih događaja na radu ili u vezi s radom.

Zabranjeno je postavljanje nadzornih uređaja u prostorijama za osobnu higijenu i presvlačenje radnika.

Poslodavac ne smije koristiti snimljene materijale u svrhe koje nisu propisane ovim člankom odnosno Zakonom.

SIGURNOSNI ZNAKOVI, PISANE OBAVIJESTI I UPUTE

Članak 23.

Poslodavac je obvezan na mjestima rada i sredstvima rada trajno postaviti sigurnosne znakove.

Ako sigurnosni znakovi nisu dovoljni za djelotvorno obavješćivanje radnika, poslodavac je obvezan postaviti pisane obavijesti i upute o uvjetima i načinu korištenja sredstava rada.

II.9. POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA

Članak 24.

Poslodavac je obvezan radnika koji obavlja poslove s posebnim uvjetima rada uputiti na pregled specijalistu medicine rada, uputnicom koja sadrži podatke o naravi ili vrsti poslova i drugim okolnostima od utjecaja na ocjenu njezine sposobnosti za obavljanje tih poslova i mogućeg utjecaja štetnosti s mjesta rada na zdravlje radnika.

Poslodavac je obvezan radnika koji obavlja poslove s posebnim uvjetima rada ponovno uputiti na pregled prije isteka roka utvrđenog posebnim propisom ili kada to ocijeni specijalist medicine rada.

Poslodavac ne smije dozvoliti radniku da obavlja poslove s posebnim uvjetima rada ako ga ponovno ne uputi na pregled u roku u kojem je to bio obvezan učiniti ili ako radnik odbije pristupiti pregledu na koji ga je uputio.

Ovlaštenik poslodavca dužan je osigurati preventivne liječničke preglede vida radnicima koji rade na računalu sukladno Pravilniku o sigurnosti i zaštiti zdravlja pri radu s računalom odnosno procjenom rizika.

II.10. ZAŠTITA POSEBNO OSJETLJIVIH SKUPINA RADNIKA

Članak 25.

Radnici umanjenih radnih sposobnosti su oni čija je radna sposobnost umanjena zbog starosti, invaliditeta, profesionalnih ili ostalih bolesti.

Za vrijeme trudnoće žena ne smije obavljati poslove koji se obavljaju na visini, poslove u nepovoljnoj mikroklimi, poslove u buci i vibracijama.

Malodobnici ne smiju obavljati poslove s posebnim uvjetima rada, ne smiju raditi noću i u prekovremenom radu, osim u slučajevima utvrđenim u Zakonu o radu.

Radnik s umanjenim radnim sposobnostima ne smije obavljati poslove na kojima postoji opasnost smanjenja njegove preostale radne sposobnosti.

II.11. KORIŠTENJE OBJEKATA NAMIJENJENIH ZA RAD, OSOBNIH ZAŠTITNIH SREDSTAVA TE RADNI POSTUPCI

Članak 26.

Ovlaštenik poslodavca dužan je osigurati održavanje objekata namijenjenih za rad u stanju koje ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika odnosno ispitivanje pojedinih vrsta instalacija i sredstava rada u rokovima utvrđenim propisima.

Ovlaštenik poslodavca dužan je osigurati odgovarajuća zaštitna sredstva radnicima za koje je obveza korištenja istih utvrđena procjenom opasnosti i skrbiti da ih radnici koriste pri obavljanju poslova.

Ovlaštenik poslodavca ne smije staviti u uporabu sredstva rada i osobna zaštitna sredstva ako nisu izrađena sukladno s propisima zaštite na radu i ako nisu ispravna odnosno iste isključiti iz uporabe, kao i ako nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika.

Radne postupke poslodavac mora tako organizirati da se u najvećoj mjeri umanje jednoličnost, jednostrano opterećenje, rad s nametnutim ritmom, rad po učinku i na vrijeme.

II.12. OPASNE KEMIKALIJE

Članak 27.

Poslodavac koji koristi, proizvodi, prerađuje, odnosno skladišti opasne kemikalije, mora, u skladu s procjenom rizika, primjenjivati pravila zaštite na radu.

II.13. RADNI OKOLIŠ I SREDSTVA RADA

Članak 28.

Ovlaštenik poslodavca dužan je osigurati obavljanje ispitivanja mikroklimatskih uvjeta, ispitivanja buke na radnom mjestu i razine rasvjete u radnom prostoru.

Ispitivanja navedena u stavku 1. ovoga članka obavljaju se svake dvije godine.

Obveza ispitivanja postoji i nakon svake promjene u radnom okolišu koja ima utjecaja na stanje utvrđeno prethodnim ispitivanjem.

Članak 29.

Ovlaštenik poslodavca dužan je osigurati redovito obavljanje pregleda sredstava rada (strojeva, uređaja, opreme i instalacija) radi utvrđivanja primijene propisa zaštite na radu i mogućih promjena nastalih tijekom uporabe koje mogu ugroziti sigurnost i zdravlje radnika.

Ispitivanje strojeva i uređaja s povećanim opasnostima vrši se:

- prije njihovog stavljanja u uporabu,
- najmanje jedanput nakon dvije godine njihove uporabe,
- poslije rekonstrukcije, a prije ponovnog početka korištenja,
- prije početka korištenja na novom mjestu uporabe, ako su strojevi i uređaji premješteni s jednog mjesta na drugo pa su zbog toga rastavljena i ponovo sastavljena.

Strojevi i uređaji s povećanim opasnostima utvrđeni su Listom strojeva i uređaja s povećanim opasnostima.

Ovlaštenik poslodavca dužan je voditi propisanu evidenciju.

II.14. STRES NA RADU ILI U VEZI S RADOM

Članak 30.

Poslodavac je obvezan provoditi prevenciju stresa na radu ili u vezi s radom koji je uzrokovan osobito čimbenicima kao što su sadržaj rada, organizacija rada, radno okruženje, loša komunikacija i međuljudski odnosi, kako bi sveo na najmanju mjeru potrebu radnika da svladava poteškoće zbog dugotrajnije izloženosti intenzivnom pritisku te otklonio mogućnost da se umanji radna učinkovitost radnika i pogorša njegovo zdravstveno stanje.

Ako postoje naznake stresa na radu ili u vezi s radom, poslodavac je obvezan provesti mjere propisane člankom 51. stavak 2. Zakona.

Radnici imaju obvezu postupati u skladu s uputama poslodavca za sprječavanje, uklanjanje ili smanjivanje stresa na radu ili u vezi s radom.

Radnici i njihovi predstavnici imaju obvezu surađivati s poslodavcem radi sprječavanja, uklanjanja ili smanjivanja stresa na radu ili u vezi s radom.

II.15. ZAŠTITA OD POŽARA, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE

Članak 31.

Ovlaštenik poslodavca dužan je osigurati izradu općeg akta kojim će, uzimajući u obzir radne procese, tvari koje se u radu koriste, kao i veličinu pojedinih objekata, biti utvrđene mjere zaštite od požara.

Članak 32.

Ovlaštenik poslodavca dužan je osigurati:

- izradu Plana evakuacije i spašavanja kojim će se utvrditi organizacija evakuacije i spašavanja za slučaj iznenadnog događaja koji može ugroziti sigurnost i zdravlje radnika i korisnika usluga,
- uvid svim radnicima u sadržaj Plana,
- osposobljavanje osoba koje će provoditi evakuaciju i spašavanje,
- na temelju Plana provesti praktičnu vježbu najmanje jedanput u dvije godine.

II.16. PRUŽANJE PRVE POMOĆI I MEDICINSKA POMOĆ

Članak 33.

Ovlaštenik poslodavca dužan je organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima i osobama na radu za slučaj ozljede na radu ili iznenadne bolesti do njihovog upućivanja na liječenje u zdravstvenu ustanovu ili do pružanja hitne medicinske pomoći.

U radnim prostorijama u kojima istovremeno radi 2 do 20 radnika najmanje jedan od njih mora biti osposobljen za pružanje prve pomoći te još po jedan do svakih sljedećih 50 radnika.

U skladu s člankom 56. stavak 2. Zakona poslodavac je dužan u pisanom obliku dati obavijest radniku koji je određen za pružanje prve pomoći a istome mora biti stavljena na raspolaganje propisana oprema.

Osposobljavanje radnika za pružanje prve pomoći provodi Crveni Križ Republike Hrvatske odnosno specijalist medicine rada.

Ovlaštenik poslodavca dužan je voditi propisanu evidenciju.

II.17. ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA UZIMANJA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Članak 34.

Zabranjeno je pušenje u radnim prostorijama i prostorima na Veleučilištu.

Poslodavac donosi odluku kojom se regulira zaštita nepušača.

Članak 35.

Zabranjeno je uzimanje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti prije i tijekom rada kao i njihovo unošenje u radne prostorije i prostore.

Smatrat će se da je radnik pod utjecajem alkohola ako u krvi ima alkohola više od 0,0 g/kg odnosno više od 0,0 miligrama u litri izdahnutog zraka.

Poslodavac donosi odluku kojom se regulira zabrana uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti.

II.18. ISPRAVE I EVIDENCIJE

Članak 36.

Ovlaštenik poslodavca dužan je čuvati:

- tehničku dokumentaciju iz koje je vidljiva primjena osnovnih pravila zaštite na radu za objekt ili dio objekta koji koristi za radne i pomoćne prostorije tako dugo dok iste koristi
- upute o načinu korištenja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima dok te strojeve i uređaje koristi
- isprave o obavljenim ispitivanjima radne okoline, strojeva i uređaja s povećanim opasnostima
- dokaze o ispravnosti instalacija.

Ovlaštenik poslodavca dužan je voditi evidencije o:

- radnicima sposobljenim za rad na siguran način
- radnicima sposobljenim za pružanje prve pomoći
- ozljedama na radu i slučajevima profesionalnih bolesti.

DOSTUPNOST NA MJESTU RADA

Članak 37.

Poslodavac je obvezan osigurati da radniku budu dostupni:

- procjena rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju
- upute za rad na siguran način za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju
- pisani dokaz o sposobljenosti radnika za rad na siguran način
- zapisnici o ispitivanju radne opreme, instalacija i radnog okoliša.

II.19. DUŽNOSTI PREMA TIJELIMA NADZORA

Članak 38.

Ovlaštenik poslodavca je dužan:

- inspektoru rada, na njegov zahtjev, dati obavještenja i podatke koji su mu potrebni u obavljanju nadzora
- inspektoru rada pružiti pomoć pri utvrđivanju činjenica, dati potrebna obavještenja, staviti na uvid isprave i predlagati izvođenje odgovarajućih dokaza
- izvijestiti inspekciiju rada o svakoj smrtnoj i teškoj ozljedi odmah po nastanku događaja, a u dalnjem roku od 48 sati od nastanka događaja dostaviti inspekciji rada propisano pisano izvješće
- izvijestiti inspekciiju rada o slučaju profesionalne bolesti odmah nakon što ga utvrdi nadležno tijelo
- omogućiti inspektoru rada pregled video odnosno audio zapisa iz članka 22. ovoga Pravilnika.

III. DRUGE DJELATNOSTI U SVEZI SA ZAŠTITOM NA RADU

III.1. OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE IZ ZAŠTITE NA RADU

Članak 39.

Poslodavac je dužan osigurati sposobljavanje svom ovlašteniku (svakih 5 godina) i povjereniku radnika za obavljanje poslova iz područja zaštite na radu.

Poslodavac je dužan osigurati stručno sposobljavanje i obrazovanje radnicima u području kojim se postiže viša razina zaštite na radu i umanjuju opasnosti, štetnosti i naporu kojima su radnici pri radu izloženi.

III.2. PROJEKTIRANJE I IZGRADNJA OBJEKATA NAMIJENJENIH ZA RAD

Članak 40.

Pri projektiranju objekata namijenjenih za rad ovlaštenik poslodavca je dužan utvrditi je li projektant u glavnom projektu izradio (kao poseban dio) prikaz tehničkih rješenja za primjenu svih propisa iz područja zaštite na radu te potvrdio izjavu da su u glavnom projektu primijenjena tehnička rješenja za primjenu pravila zaštite na radu.

IV. NADZOR

Članak 41.

Nadzor nad provedbom odredbi ovoga Pravilnika obavlja poslodavac putem svog ovlaštenika za zaštitu na radu i radnici putem svojeg povjerenika.

V. PRIJELAZNE I ZAVRSNE ODREDBE

Članak 42.

Pojmovi korišteni u ovom Pravilniku koji imaju rodni značaj, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Članak 43.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika objavljuju se na način i prema postupku propisanom za njegovo donošenje.

Članak 44.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zaštiti na radu Klasa: 003-05/12-02/05, Urbroj: 2109-63-03-12-01 od 6. veljače 2012.

Članak 45.

Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Veleučilišta.

Klasa: 003-05/16-02/01

Urbroj: 2109-63-03-16-01

Čakovec, 7. travnja 2016.

Dekanica:

doc. dr. sc. Nevenka Breslauer, prof. v. š.

Ovaj Pravilnik objavljen je 7. travnja 2016. na oglasnoj ploči Međimurskog veleučilišta u Čakovcu i stupa na snagu osmog dana od dana objave.

Tajnica Veleučilišta:
Marija Kórunek, dipl. iur.

